

Informacja

O czym powinien wiedzieć każdy przedsiębiorca?

Polski Ład wprowadził wiele zmian m.in. nowe zasady ustalania wysokości składki zdrowotnej dla przedsiębiorców czy comiesięczny obowiązek przekazywania dokumentów rozliczeniowych do ZUS. Od nowego roku obowiązują również nowe terminy opłacania składek i przekazywania dokumentów rozliczeniowych. Teraz jest to 5., 15. i 20. dzień miesiąca.

Od 2022 r. dla większości płatników składek zmieniły się terminy opłacania składek i przekazywania dokumentów rozliczeniowych do ZUS. Nowe terminy dotyczą rozliczania składek za styczeń 2022 r. i kolejne miesiące. Wyjątkiem są jednostki budżetowe i samorządowe zakłady budżetowe, dla których termin pozostaje bez zmian, czyli do 5. dnia miesiąca.

Do 15. dnia miesiąca to nowy termin dla płatników składek posiadających osobowość prawną, czyli m.in. spółek kapitałowych (spółki akcyjne i spółki z o.o.), spółdzielni, stowarzyszeń, fundacji, jednostek samorządu terytorialnego (urzędy gminy, miasta), uczelni wyższych, Kościołów, ZUS, ZOZ, itp.

Do 20. dnia każdego miesiąca to termin dla podmiotów, które nie są osobami prawnymi, czyli m.in. dla osób fizycznych, które prowadzą działalność gospodarczą jednoosobowo lub z innymi ubezpieczonymi, czy spółek osobowych. Dotychczas przedsiębiorcy, którzy opłacali składkę wyłącznie za siebie, mieli obowiązek rozliczyć się z ZUS nie później niż do 10. dnia miesiąca.

Za okres od stycznia przedsiębiorcy mają również obowiązek comiesięcznego składania dokumentów rozliczeniowych do ZUS-u. Dotyczy to również osób prowadzących działalność gospodarczą opłacających składki na własne ubezpieczenia lub osób z nimi współpracujących. Zwolnieni z tego obowiązku są tylko duchowni, osoby składające dokumenty za nianie oraz osoby, które podlegają dobrowolnie ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu na podstawie art. 7 ustawy systemowej.

Zmiany w dokumentach rozliczeniowych

Począwszy od dokumentów rozliczeniowych składanych za styczeń 2022 r., obowiązują nowe wzory ZUS DRA i ZUS RCA. W dokumentach tych przedsiębiorcy muszą podać dodatkowe informacje, m.in. formę opodatkowania w danym miesiącu, przychód lub dochód. Przestaje obowiązywać dokument ZUS RZA, a rozliczenie składki zdrowotnej osób, które podlegają wyłącznie temu ubezpieczeniu należy wykazywać w raporcie ZUS RCA.

Aby ułatwić płatnikom składek wypełnianie dokumentów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych przygotował krótkie instrukcje z prawidłowo wypełnionymi formularzami ZUS DRA i ZUS RCA, które są dostępne na stronie internetowej ZUS.

Nowe zasady ustalania składki zdrowotnej

Od 2022 r. wysokość składki na ubezpieczenie zdrowotne przedsiębiorcy zależy od formy opodatkowania jego działalności. Inaczej przepisy określają podstawę wymiaru dla osób opodatkowanych na zasadach ogólnych (skala lub podatek liniowy), inaczej dla stosujących ryczałt od przychodów ewidencjonowanych, a jeszcze inaczej, gdy będzie to karta podatkowa. Podstawa

wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne nie może być jednak niższa od kwoty minimalnego wynagrodzenia. Dla przedsiębiorców rozliczających się na zasadach ogólnych i na karcie podatkowej minimalna składka w 2022 r. wynosi 270,90 zł. W przypadku ryczaftu od przychodów ewidencjonowanych składka nie może być niższa od 335,94 zł, a dla pozostałych osób prowadzących działalność pozarolniczą minimalna kwota to 559,89 zł. Wysokość miesięcznej składki zdrowotnej na nowych zasadach pomaga obliczyć kalkulator ZUS, który dostępny jest na stronie www.zus.pl.

Przedsiębiorca, który rozlicza się z podatku na zasadach ogólnych (skala lub podatek liniowy), składkę na ubezpieczenie zdrowotne za styczeń musiał opłacić na podstawie zasad obowiązujących do 31 grudnia 2021 r. czyli od 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w czwartym kwartale 2021 r. To oznacza, że kwota składki za styczeń dla tej grupy przedsiębiorców wyniosła 419,92 zł. Natomiast podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne za luty 2022 r. – styczeń 2023 r. będzie zależać od dochodu za poprzedni miesiąc. Przedsiębiorcy rozliczający się według skali podatkowej będą liczyć 9 % od dochodu, a rozliczający się podatkiem liniowym 4,9 % od dochodu za poprzedni miesiąc.

Na ryczałcie ewidencjonowanym podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne będzie zależać od przychodu i przeciętnego wynagrodzenia. Jeśli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły od początku roku 60 tys. zł, to podstawa wymiaru składki zdrowotnej będzie liczona od 60% prognozowanego wynagrodzenia. W przypadku uzyskania przychodów powyżej 60 tys. zł, ale nie więcej niż 300 tys. zł podstawa wymiaru składki zdrowotnej będzie liczona od 100% prognozowanego wynagrodzenia. Natomiast jeżeli przychody przekraczają 300 tys. zł, to podstawa będzie liczona od 180% prognozowanego wynagrodzenia. To oznacza, że składka zdrowotna w zależności od przychodu będzie wynosić 335,94 zł albo 559,89 zł albo 1 007,81 zł. Przedsiębiorca, który przez cały poprzedni rok kalendarzowy prowadził działalność gospodarczą i przychody z tej działalności były opodatkowane na zasadach ogólnych lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych może zadeklarować chęć opłacania składki zdrowotnej na podstawie przychodu za poprzedni rok kalendarzowy.

Na karcie podatkowej podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne zależy od minimalnego wynagrodzenia, czyli miesięczna składka w 2022 roku wyniesie 270,90 zł.

Pozostałe osoby prowadzące pozarolniczą działalność (wspólnicy spółek, twórcy i artyści) oraz osoby współpracujące, podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne będą liczyć od kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku, czyli dla tej grupy składka zdrowotna w 2022 r. wyniesie 559,89 zł.

Krystyna Michałek
regionalny rzecznik prasowy ZUS
w województwie kujawsko-pomorskim